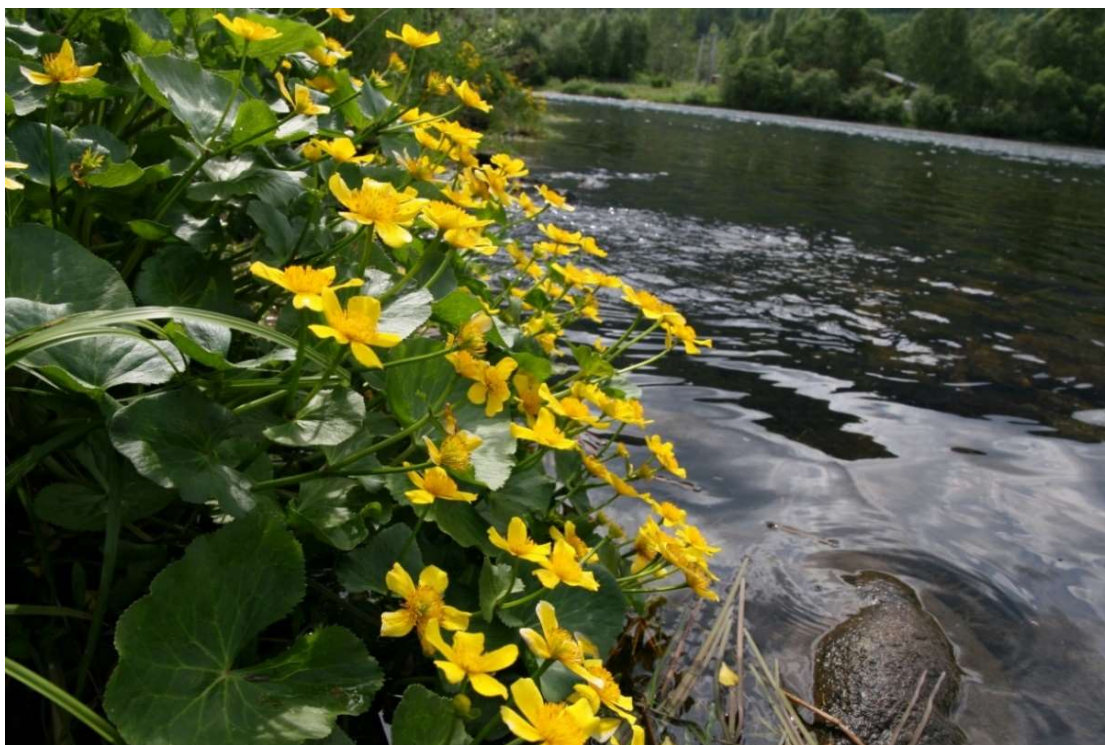

Planprogram

Kommunedelplan avløp og vannmiljø Kommunedelplan drikkevann

Kommunalteknisk avdeling

Hovedplan er kommunens redskap for overordnet styring på vannforsyning- og avløpssektoren. Hovedplanen er et viktig grunnlag for kommunens budsjettering og økonomiplanarbeid. Hovedplaner for vann og avløp skal derfor ha status som kommunedelplan, og følge de prosesskrav som gjelder for denne type planer. Nye hovedplaner for drikkevann, avløp og vannmiljø vil bli utarbeidet som kommunedelplaner.

27.01.2023

Elin Tangen

Avdelingsleder kommunalteknisk avdeling

Kapittel 1 Innhold

1. Innledning.....	2
Figur 1. Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet	2
2. Planarbeidets formål	3
Figur 2. Illustrasjon av vannbalansen med tilførsler og utslipp.....	3
3. Organisering, medvirkning og informasjon	4
3.1. Organisering av planarbeidet	4
3.2. Medvirkning.....	4
3.3. Frister.....	5
4. Utredningsbehov	5
5. Alternativer som vil bli vurdert	5
6. Forholdet til konsekvensutredning (KU)	5
7. Rammer og føringer	6
8. Planområde	6
9. Planperiode	6
10. Ferdig kommunedelplan – hovedplandokumentet.....	6
Figur 3. Vann- og avløpsinfrastrukturen.....	7

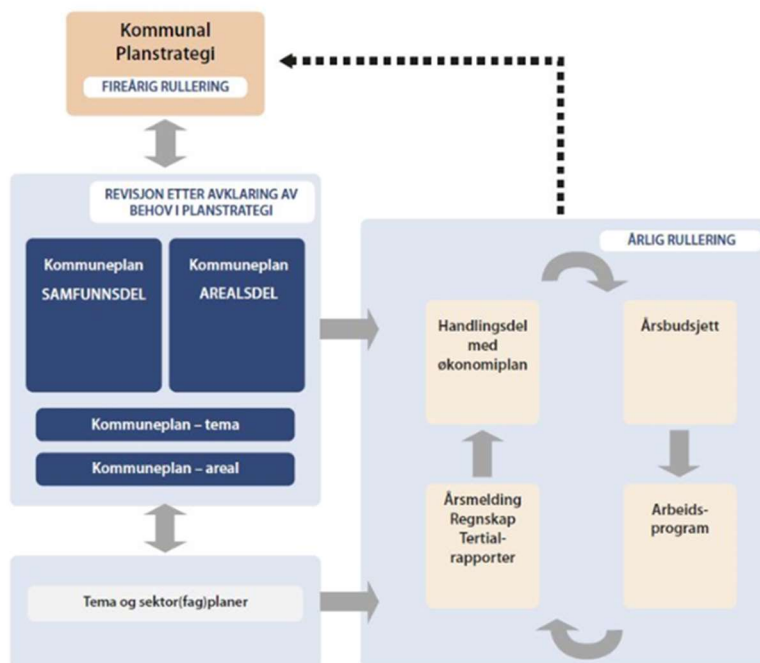
1. Innledning

Hovedplan for vann og avløp (VA) er det viktigste styringsdokumentet for utbygging og rehabilitering av vann og avløpsanlegg. Hovedplanen skal uttrykke kommunens egne prioriteringer innenfor vann- og avløpssektoren, og medvirke til bedre samordning mellom kommunal vann- og avløpsvirksomhet og den øvrige kommunale arealplanleggingen.

Kommunens helhetlig planstrategi skal utarbeides/ revideres hvert fjerde år. Formålet med strategien er å identifisere og prioritere de planoppgavene som kommunen bør starte opp eller videreføre i kommunestyreperioden. Planstrategien legger de politiske rammene for planleggingen. Den skal legge premissene for framtidig arealbruk og vise sammenhengen mellom arealbruk og framtidig samfunnsutvikling. Kommunestyret skal minst engang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Hovedplan for VA er en kommunedelplan og inngår i tema og sektor (fag)planer.

Figur 1. Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet

(Kilde: Veileder T-1494 Kommunal planstrategi)

Gol kommune sin eksisterende hovedplan for drikkevann, avløp og vannmiljø er vedtatt av kommunestyret den 16.12.2014, og ble gjort gjeldende for perioden 2014-2023. Med bakgrunn i endret lovverk og utvikling i Gol kommune er det behov for å lage nye hovedplaner. Eksisterende planer vil danne grunnlag for ny hovedplan.

Hovedplanene skal være overordnede planer for all vannforsyning og avløpshåndtering. Hovedplanen skal ha status som tematisk kommunedelplan iht. plan- og bygningsloven og i den forbindelse må det utarbeides planprogram.

Det utarbeides separate kommunedelplaner for vann og avløp, det vil si en kommunedelplan for avløp og vannmiljø, og en kommunedelplan for vannforsyning. De to kommunedelplanene vi i ettertid omtales som Hovedplan for VA.

Et planprogram er et verktøy for tidlig medvirkning og avklaring av viktige hensyn i planarbeidet. Det skal angi formålet med planarbeidet, avklare viktige problemstillinger, utredningsbehov samt beskrive hvordan planleggingen er tenkt gjennomført.

Alle interesserte kan komme med innspill eller synspunkter til forslag til planprogram før det endelig fastsettes. Etter denne prosessen utarbeides kommunedelplanene av det fastsatte planprogrammet.

2. Planarbeidets formål

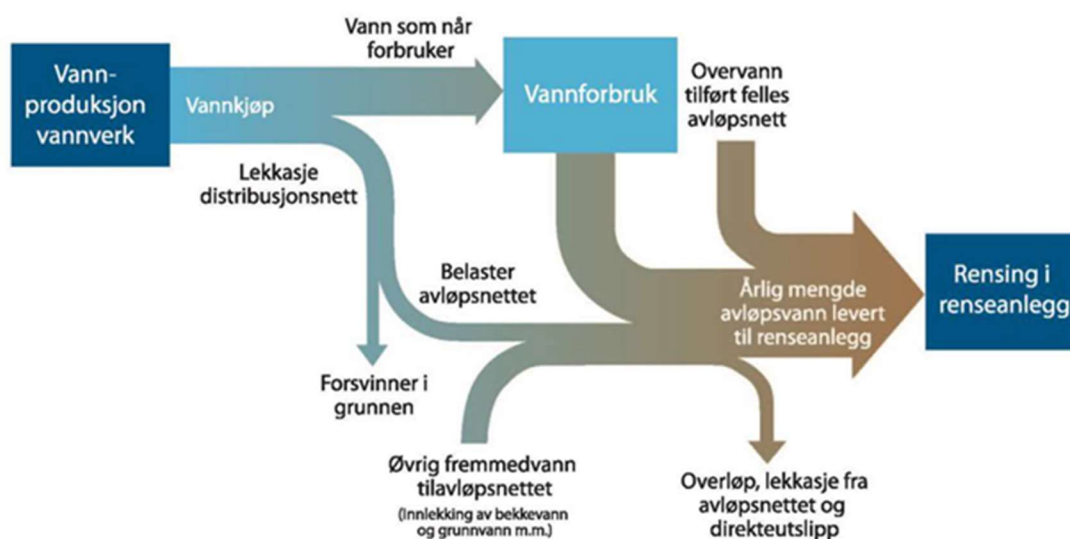
Hovedplan for vann og avløp er det viktigste styringsdokumentet for utbygging og rehabilitering av vann og avløpsanlegg. Hovedplanen skal uttrykke kommunens egne prioriteringer på avløpssektoren, og medvirke til bedre samordning mellom kommunal avløpsvirksomhet og den øvrige kommunale arealplanleggingen.

Formålet med arbeidet er å utarbeide kommunedelplaner for vann og avløp (hovedplan for VA) som kan legges til grunn for overordnet og langsiktig styring av vannforsyning og avløpshåndtering i Gol kommune. Hovedplan for VA skal understøtte kommuneplanens overordnede visjoner og målsettinger. En god og oppdatert hovedplan vil kunne sikre bedre beslutninger, sterkere prioriteringer samt gi et bedre utgangspunkt for å budsjettere de nødvendige tiltak innen VA-sektoren.

Generelle mål for utarbeidelsen av kommunedelplanene for VA:

- Forankre planarbeidet blant kommunepolitikere, innbyggere og næringsliv
- Sikre at hensyn til miljø, ressurser og samfunn blir tatt i betraktning under arbeidet
- Utrede dagens status for vann- og avløpssektoren i kommunen
- Finne overordnede mål for vann- og avløpssektoren i kommunen
- Avklare tiltaks- og investeringsbehov
- Prioritere tiltak gjennom en handlingsplan

Figur 2. Illustrasjon av vannbalansen med tilførsler og utslipp

(Kilde: NORSK VANN RAPPORT 223/2017)

3. Organisering, medvirkning og informasjon

Kommunalteknisk avdeling er ansvarlig for utarbeidelsen av kommunedelplanene for VA. Arbeidet med kommunedelplanene blir satt ut på anbud. Det blir opprettet en prosjektgruppe bestående av fagpersoner som til daglig arbeider innenfor vann- og avløpssektoren, miljø og vannforvaltning. Hovedutvalget for natur og næring/Kommuneplanutvalget gjør politiske vedtak i forhold til behandling av kommunedelplanene, og kommunestyret fatter endelig vedtak. Administrativt planforum blir brukt underveis i planprosessen for informasjon og inkludering, jf. prinsipp om fullført saksbehandling. Administrativt planforum er en møteplass for administrasjonen, der hovedfokus er status på planarbeid, med relevans til kommunal planstrategi for Gol kommune 2020-2023.

Prosjektgruppa består av følgende personer:

Funksjon	Navn:	Ansvarsforhold
Prosjektansvarlig	Gol kommune ved kommunalteknisk avdeling	Utarbeide kommunedelplaner for vannmiljø, drikkevann og avløp (konsulentbistand)
Avdelingsleder kommunalteknisk avdeling	Elin Tangen	Koordinere planprosessen/utarbeide kommunedelplanene
Kommunalteknisk avdeling	Stine Bang Fjeldheim	Avdelingsingeniør VVA
Kommunalteknisk avdeling	Bjarne Storebråten	Arbeidsleder/driftsoperatør VA
Landbruk- og miljø	Jørn Magne Forland	Miljø- og landbrukskonsulent
Kommunalt avløpstilsyn og vannforvaltning KAV	Glen Arvid Valstad/Elin M. Blixhavn	Vannområde Hallingdal – private avløpsanlegg

3.1. Organisering av planarbeidet

Forankring av planarbeidet blant lokale politikere, innbyggere og næringslivet er en viktig del av planarbeidet.

3.2. Medvirkning

Det legges opp til medvirkning og innspill på følgende måte:

- Hovedutvalget for natur og næring/kommuneplanutvalget varsler oppstart av arbeidet og legger planprogrammet ut på offentlig høring. Det blir annonsert i lokalavis og på kommunens nettside. Innspill til planprogrammet og planarbeidet generelt vil bli behandlet samtidig med at planprogrammet blir fastsatt av hovedutvalget for natur og næring/kommuneplanutvalget.
- Hovedplandokumentet/kommunedelplanene for VA vil på samme måte bli gjenstand for høring og offentlig ettersyn med mulighet for innspill før endelig politisk vedtak.
- Kommunestyret gjør endelig planvedtak.

3.3. Frister

Aktivitet	2023												2024											
	Feb	Mar	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	
Politisk behandling planprogram på høring	x																							
Planprogram på høring		x	x																					
Fastsetting av planprogram politisk behandling			x																					
Utarbeidelse av hovedplan		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x							
1.gangs politisk behandling																			x					
Offentlig ettersyn av plan																		x	x					
2.gangs politisk behandling																					x			
Planvedtak																						x		
Kunngjøring																							x	

4. Utredningsbehov

Viktige forhold som skal utredes gjennom planprosessen:

- Kartlegging og beskrivelse av den generelle tilstanden for eksisterende ledningsanlegg og tekniske installasjoner
- Kartlegging av behovet for fornyelse av eksisterende vannbehandlingsanlegg, avløpsrensaneanlegg ledningsanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng mm
- Kartlegging av behovet for nye ledningsanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng mm
- Kartlegging av evt. overvannsproblemer, påslipp mm
- Kartlegging av kapasitet på eksisterende ledningsnett
- Vurdering av brannvannsdekning
- Gjennomgang av eksisterende beredskapsordninger som skal sikre tilfredsstillende drift ved uønskede hendelser
- Gjennomføre tiltaksanalyser og revidere miljømål. Tiltaksanalyser og miljømålene skal legges til grunn for valg og prioritering av tiltak i kommunedelplan for vannmiljø og avløp
- Vurdere hvordan kommunen skal praktisere krav om tilknytning til offentlig ledningsnett
- Økonomi og kommunale gebyrer

5. Alternativer som vil bli vurdert

For enkelte av forholdene som skal utredes, vil det være flere alternative løsninger. Dersom det eksisterer ulike alternative løsninger, vil det bli foretatt en vurdering av de ulike alternativenes konsekvenser for kostnader, miljø og samfunn.

6. Forholdet til konsekvensutredning (KU)

Det er ikke behov for KU etter plan- og bygningsloven ved utarbeidelse av kommunedelplaner for vannforsyning, vannmiljø og avløp. Planene i seg selv utløser ikke krav om KU, jf. forskrift om konsekvensutredning kapittel 2.

7. Rammer og føringer

Kommunens vannforsyning og avløpshåndtering skal innfri krav i overordnet regelverk, deriblant drikkevannsforskriften og avløpsdelen i forurensingsforskriften. I tillegg må kommunedelplanene ivareta føringer som legges av statlige instanser, deriblant Mattilsynet, Statsforvalteren for Oslo og Viken.

EUs rammedirektiv for vann og avløp er viktig grunnlag for arbeidet med kommunedelplanene. Vannforskriften er basert på EUs rammedirektiv for vann og det forutsettes at vannressursene skal fremstå som minst mulig påvirket. Vannforskriften skal sikre at det blir utarbeidet regionale forvaltningsplaner med nødvendige tiltak for å nå miljømålene. Utvalgte vannområder som blir avdekket i forbindelse med arbeidet i vannområde Hallingdal, vil bli viktig i det videre arbeidet med hovedplan. Brukerinteresser knyttet til ulike vassdrag er vesentlig i denne sammenhengen. Det skal gjennomføres tiltaksanalyser og miljømålene skal revideres. I flere vassdrag i kommunen er det behov for å redusere forurensningstilførslene for å bedre miljøkvaliteten. Tiltaksanalyser og miljømål blir lagt til grunn for valg og prioritering av tiltak i kommunedelplan for vannmiljø og avløp.

Andre planer som er viktig ved utarbeiding av kommunedelplanene:

- Eksisterende hovedplan for avløp 2014-2023, vedtatt av kommunestyret den 16.12.2014
- Eksisterende hovedplan for vann 2014-2023, vedtatt av kommunestyret den 16.12.2014
- Kommuneplan 2011-2023, vedtatt 06.09.2011
- Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2023, vedtatt 12.06.2018
- Kommunedelplan for Gol tettsted 2006-2015, vedtatt 05.09.2006

8. Planområde

Kommunedelplanene vil omhandle ledningsnett med tilhørende installasjoner. I tillegg omfattes private avløpsløsninger i spredt bebyggelse. Planområdet blir dermed rensedistriktet for Gol rensesanlegg og Golsfjellet rensesanlegg.

Private vannkilder/vannverk omfattes ikke av kommunedelplanen, men vil bli omtalt i statusbeskrivelsen for kommunedelplan.

9. Planperiode

Kommunedelplaner for vannforsyning, vannmiljø og avløp utarbeides i tråd med kommunens handlingsprogram og vedtatt planstrategi for planperioden 2020-2023. Langsiktige løsninger for vannforsyning og avløpshåndtering legges til grunn (utbyggingsavtaler).

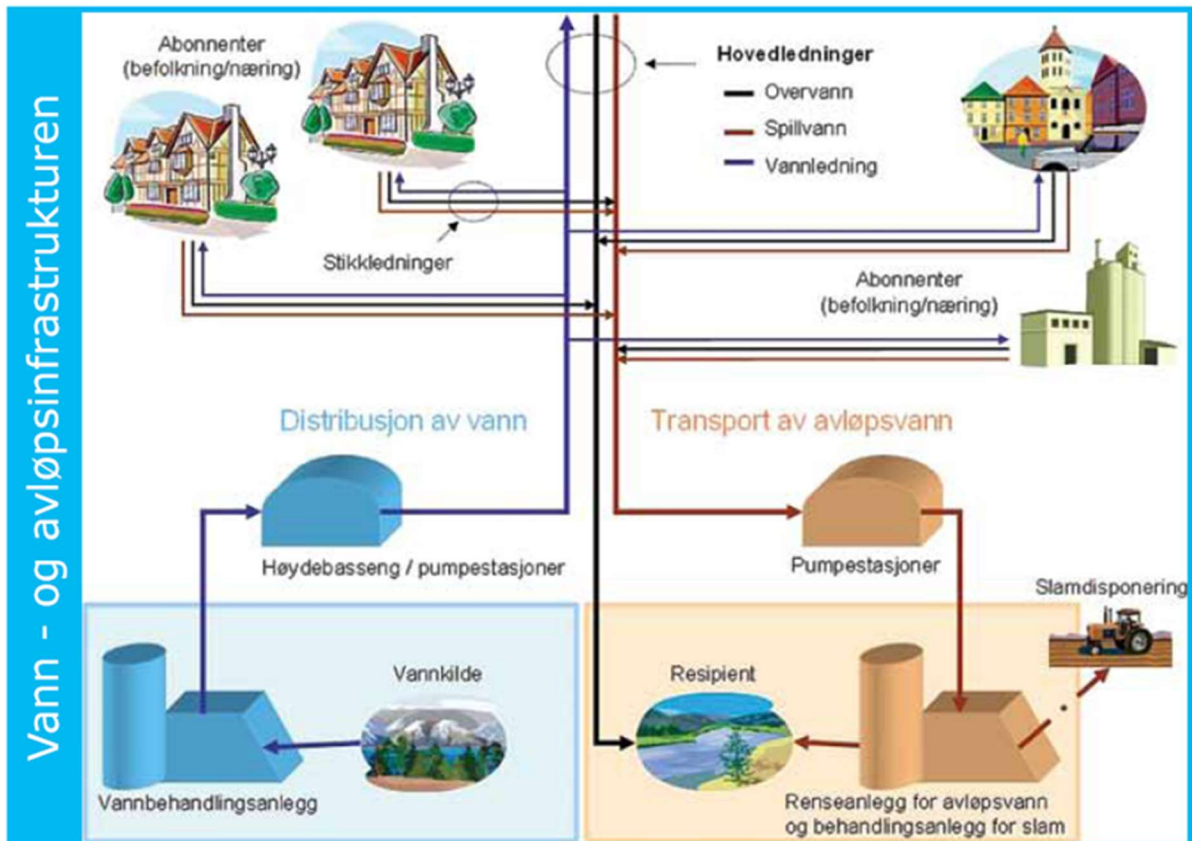
10. Ferdig kommunedelplan – hovedplandokumentet

De utarbeidede kommunedelplanene vil bla. inneholde:

- Sammendrag
- Innledning/bakgrunn
- Målsettinger
- Rammebetingelser

- Helhetlig og bærekraftig vannressursforvaltning
- Situasjons- og tilstandsbeskrivelser
- Handlingsplan med tiltaks- og kostnadsvurderinger
- Organisering og bemanning
- Vannressursforvaltning og vann- og avløpsgebyr
- Økonomisk utvikling
- Realisering av hovedplanens ambisjoner og strategier
- Politisk behandling og oppsummering

Figur 3. Vann- og avløpsinfrastrukturen

(Kilde: Norsk vann – samfunn, www.norskvann.no)